अथ तृतीयोऽनुवाकः ।

द्वितीये सौत्रामणिमन्त्रा उक्ताः । तृतीयचतुर्थयोरग्निहोत्रविषयं प्रायश्चित्तमुच्यते । तत्राप्यस्मिन्ननुवाके दोहविषयं प्रायश्चित्तम् । तत्र कञ्चिन्मन्त्रं पठति । "उदस्थाद्देव्यदितिर्विश्वरूपी । आयुर्यज्ञपतावधात् । इन्द्राय कृण्वती भागम् । मित्राय वरुणाय च" इति । येयमग्निहोत्रहविर्दोहनार्था धेनुः सेयं देवी देवतारूपा उदस्थादुत्तिष्ठतु । कीदृशी देवी अदितिर्भूमिरूपा विश्वरूपी कृष्णशुक्लादिनानारूपयुक्ता सेयं यज्ञपतावायुः सम्पादयतु । किं कुर्व्वन्ती इन्द्रमित्रावरुणेभ्यो हविर्भागं सम्पादयन्ती ॥

तमेतं मन्त्रं विनियुङ्क्ते । "इयं वा अग्निहोत्री । इयं वा एतस्य निषीदति । यस्याग्निहोत्री निषीदति । तामुत्थापयेत् । उदस्थाद्देव्यदितिरिति । इयं वै देव्यदितिः [१] । इमामेवास्मा उत्थापयति" इति । यस्याग्निहोत्रहविर्दोहनाय प्रवृत्तस्याग्निहोत्री धेनुरुपविशति । एतस्य पुरुषस्याग्निहोत्री भूमिरूपेति कृत्वा भूमिदेवतैव दोहं प्रतिबध्नन्ती निषीदति । तस्मादुदस्थादितिमन्त्रेण तामुत्थापयेत् । मन्त्रगतस्यादितिशब्दस्य भूमिवाचित्वात् भूमिमेवोत्थापयति ॥

मन्त्रस्य द्वितीयपादतात्पर्य्यं दर्शयति । "आयुर्यज्ञपतावधादित्याह । आयुरेवास्मिन्दधाति" इति ॥

उत्तरार्द्धस्य यथार्थतां दर्शयति । "इन्द्राय कृण्वती भागं मित्राय वरुणाय चेत्याह । यथा यजुरेवैतत्" इति ॥